

Eläinlääkäripalveluiden saatavuus ja kustannukset-hankkeen alustavia tuloksia

**Eläinlääkintähuollon neuvottelupäivä, Evira,
Helsinki**

1.11.2016 | Kauko Koikkalainen, Timo Karhula ja
Jarkko Niemi

Esityksen sisältö

- Hankkeen esittely
- Kuntien tekemät eläinlääkäripalvelusopimukset
- Työpajan tuloksia

Taustaa

- Kunnalla on velvollisuus järjestää eläinlääkäripalvelua asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten sekä sellaisten yhteisöjen pitämiä kotieläimiä varten, joilla on kotipaikka kunnan alueella (Eläinlääkintähuoltolaki 765/2009)
 - Peruseläinlääkäripalvelu ja kiireellinen eläinlääkäriapu
 - Kunta voi käyttää yksityisiä palveluntarjoajia
- Julkiseen sektoriin kohdistuvat muutospaineet aiheuttavat tarvetta tarkastella myös eläinlääkäripalveluiden toimintamallia

Hankkeessa selvitetään

- Millaisia sopimuksia kunnat ovat tehneet eläinlääkäripalveluita koskien?
- Vastaavatko tehdyt sopimukset sisällöltään sitä, mitä laissa on tarkoitettu peruseläinlääkäripalveluilla ja kiireellisellä eläinlääkäriavulla?
- Mitä palveluita olisi saatavilla yksityiseltä sektorilta ja olisiko palveluita saatavilla kaikkialla Suomessa?
- Missä laajuudessa tuotantoeläimille on saatavissa palveluita yksityisiltä eläinlääkäriasemaketjuilta tai muilta tuottajilta nyt ja tulevaisuudessa?
- Miten eläinlääkäripalvelut on järjestetty Norjassa ja Ruotsissa?
- Miten suuria kustannuksia kunnille aiheutuu eläinlääkäripalveluiden tarjoamisesta?
- Selvityshanke on kesken ja valmistuu vuoden loppuun mennessä

Kuntien sopimukset eläinlääkäripalveluista

Kysely yhteistoiminta-alueille

- Pyysimme ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilla niiden tekemiä sopimuksia
- Millaisia sopimuksia kunnat/kaupungit/yhteistoiminta-alueet ovat laatineet eläinlääkäripalveluja (*peruseläinlääkäripalvelut ja päivystyspalvelut*) koskien

Eri sopimustyyppejä

- Kuntien välisiä sopimuksia
- Kuntien ja kuntayhtymien välisiä sopimuksia
- Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ja kuntien välisiä sopimuksia
- Peruspalvelukuntayhtymien ja kuntien välisiä sopimuksia
- Edellä mainittujen organisaatioiden ja yksityisten toiminnanharjoittajien välisiä sopimuksia

Peruseläinlääkäripalvelun sopimukset

- 44% yhteistoiminta-alueista ostaa jotain eläimiin liittyvää palvelua (voi olla muutakin kuin eläinlääkäripalvelua)
- Peruseläinlääkäripalvelut kuitenkin hoidetaan yleensä kunnan/alueen omana toimintana
- Toimitilat ja päivystys kunnassa
- Joissain tapauksissa maakunnallisesti hoidettuja alueita

Päivystystä koskevat sopimukset

- Yleisin sopimustyyppi
- Suureläinpäivystys virka-ajan ulkopuolella kuntien yhteistyönä
- Pieneläinpäivystystä virka-ajan ulkopuolella ostetaan yksityisiltä toimijoilta
- Kiireellistä eläinlääkäriapua voidaan tarvita sekä virka-aikana että virka-ajan ulkopuolella

Päivystystä koskevat sopimukset

- Pieneläinpäivystys on selvästi yleisin yksityisten toimijoiden hoitama tehtävä
 - 37% alueista käyttää
- Suureläinpäivystykseen liittyviä sopimuksia lähes kuudesosalla alueista
 - Lähes kaikilla näistä alueista on myös muita suurelainten eläinlääkintähuoltoon liittyviä sopimuksia (peruseläinlääkäripalvelut)

Pieneläinten hoitoa koskevat sopimukset

- Ulkoistettu monessa kunnassa/alueella yksityisille toimijoille
 - Yleensä alueilla, missä paljon asukkaita
- Perusmaksu (kuukausi-, vuosi- tai tuntihintaperusteinen) sekä asiakkailta veloittava toimenpidemaksu hinnaston mukaan
- Joko koko pieneläinten hoito- ja päivystys tai pelkkä virka-ajan ulkopuolinen päivystys

Toimitilat sopimuksissa

- Yleensä kunnan järjestämät tilat
- Jos ulkoistettu yksityiselle, yksityinen toiminnanharjoittaja velvoitettu hankkimaan toimitilat kunnan alueelta

Kustannusten jakoperusteita

- Yleisin jakoperuste jyvitys asukasluvun suhteessa
- Prosenttiperusteinen jako joissakin tapauksissa
- Kiinteitä etukäteen sovittuja summia käytetään myös, ja mahdollinen ylitys jaetaan sopija-osapuolten kesken
- Kukin sopijakunta maksaa oman eläinlääkärintensä kulut ennalta sovitun päivystysohjelman mukaan
- Kukin kunta maksaa alueellaan suoritetusta toimenpiteestä aiheutuneet kulut

Yhteenveto sopimuksista

- Peruseläinlääkäripalveluissa vähän yksityisten tarjoamaa toimintaa
- Pieneläinpuolella varsinkin normaalin työajan ulkopuolista päivystystä ulkoistettu yksityisille
- Isäntäkunta organisoii ja muut sopijakunnat hoitavat kustannukset asukasluvun suhteessa
- Sopimuksissa on todettu, että ne ovat eläinlääkintälainsäädännön mukaisia

Eläinlääkintähuollon haasteita ja tulevaisuudennäkymiä

Työpajassa esitetyjä näkemyksiä

Katso tulokset tammikuussa 2017 julkaistusta
selvityksestä:

<http://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=16801>

Kiitos!

Lisätietoja: jarkko.niemi@luke.fi

